ชื่อเรื่องวิทยานิพเธ์ : ทัศนคติของนักวิชาการเกษตรในสถาบันอุดมศึกษา ที่มีต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมในจังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นางสาวประภัสสร ทองประเสริฐแสง

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบวิทยานิพเธ์

รองศาสตราจารย์ ดร. ไพบูลย์ สุทธสุภา ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นรินทร์ชัย พัฒนพงศา กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดุษฎี ณ ลำปาง กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์กฐิน ศรีมงคล กรรมการ

บทศัดย่อ

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาทัศนคติของนักวิชาการ เกษตร ใน สถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมและ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่าง ลักษณะพื้นฐานทั่วไปของนักวิชาการ กับทัศนคติของนักวิชาการที่มีต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม

ประชากรที่ศึกษาเป็นนักวิชาการเกษตรในคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ กับสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ จำนวน 100 คน ใช้แบบสอบถามใน การรวบรวมข้อมูล ทำการวิเคราะท์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติต่าง ๆคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าไคสแควร์ (Chi-square) ผลการศึกษาพบว่า นักวิชาการเกษตรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย สมรสแล้ว มีอายุ เฉลี่ย 40.8 ปี การศึกษาส่วนใหญ่ระดับปริญญาโท รายได้เป็นเงินเดือน ส่วนใหญ่มากกว่า 90,000 บาทต่อปีขึ้นไป ครึ่งหนึ่งของนักวิชาการเกษตร มีประสบการณ์ในการฝึกอบรม/สัมมนา/ดูงาน และมีอาชีพหลักอย่างเดียว นักวิชาการส่วนมากมีความรู้ทางด้านพืชมากกว่า ด้านสัตว์และสังคม และส่วนใหญ่เป็นนักวิชาการสาย ก. (อาจารย์)

ทัศนคติของนักวิชาการ เกษตรที่มีต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม (ด้านการใช้ เครื่องทุ่น แรง การใช้ปุ๋ยเคมี และการใช้พันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์) อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนทัศนคติ ของนักวิชาการ เกษตรที่มีต่อการใช้ยากำจัดศัตรูพืชอยู่ในระดับที่ดี หมายความว่า เห็นด้วย เกี่ยวกับการที่การใช้ยากำจัดศัตรูพืชทำให้ระบบนิเวศเสื่อมลง

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า โดยภาพรวมแล้ว ลักษณะพื้นฐานทั่วไปของ นักวิชาการเกษตรไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาสิ่งแวดล้อม ยกเว้น เพศและตำแหน่งทางวิชา การ มีความสัมพันธ์กับปัญหาการใช้เครื่องทุ่นแรง และระดับการศึกษากับการฝึกอบรม/ สัมมนา/ดูงาน มีความสัมพันธ์กับการใช้พันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้ก็คือ สถาบันอุดมศึกษาควรสนับสนุนให้นักวิชา การได้มีโอกาสศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้ เพื่อพัฒนาตัวเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ ควรเปิด โอกาสให้นักวิชาการไปฝึกอบรม/สัมมนา/ดูงาน ทั้งในประเทศและต่างประเทศให้มากขึ้น และควรสนับสนุนให้มีการปรับเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการให้เหมาะสม และยุติธรรมในอันที่ จะสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป Thesis Title: Attitude of Agricultural Scientists in Higher

Education Institutes towards the Environmental

Problems in Changwat Chiang Mai

Author: Miss Prapussorn Thongprasertsaeng

M.Sc. (Agriculture) Agricultural Extension

Thesis Examining Committee:

Assist.Prof.Dr.Narinchai Patanapongsa Member
Assist.Prof.Dusdee Nalampang Member
Assist.Prof.Katin Srimongkol Member

Abstract

The objectives of this research were to study the attitudes of agricultural scientists in higher education institutes in Chiang Mai towards environmental problems and to identify the relationship between their general backgrounds and the attitudes towards environmental problems.

Population studied were agricultural scientists in the Faculty of Agriculture, Chiang Mai University and Maejo Institute of Agricultural Technology comprising of 100 samples by the use of questionnaires. Statistical techniques used were percentage, mean, standard deviation and Chi-square.

From research findings, it was found that most agricultural scientists were male, married with an mean age of 40.8 years. Most of their education was post-graduate level with salary more than 90,000 Baht per year. Half of them had experiences in training, seminar and field trips with only one major occupation. Most agricultural scientists specialized in plant science rather than animal science and social science and being academics (division A.) or lecturers.

Attitudes of agricultural scientists towards environmental problems (in the aspect of machanization, fertilizer use and use of plant and animal species) were at middle level while in the aspect of use of pesticides was at high level. This means that the agricultural scientists agreed that the use of pesticides causing ecological degradation.

From hypothesis testing, it was found that, in macro aspect, the general backgrounds of agricultural scientists were not related to environmental problems except sex and academic

position were related to mechanization and educational level and training/seminar/field trips were associated with the use of plant and animal species.

Recommendations from this research were that higher education institutes should encourage agricultural scientists to further their studies in order to develop themselves, to give them opportunity to experience training, seminar and field trips both domestic and international as well as to support their academic promotion so as to create their morale and incentive to work efficiently.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved